

ONDERWEG

Kerkblad van de Protestantse Gemeente Elst (Gld.)

45e jaargang nr. 6 • Juli / Augustus 2024

MEDITATIE

Achter het bureau van Karl Barth

De theoloog Karl Barth is sinds mijn studie theologie één van mijn grootste inspirators. In mijn eerste studiejaren las ik met een paar medestudenten zijn boeken en spraken we er tot diep in de nacht met elkaar over. Niet dat we toen alles begrepen, maar we proefden dat hij in zijn boeken op zoek was naar wat het christelijke geloof nu ten diepste bedoelt. Je voelt op bijna iedere bladzijde dat het bij Barth om een intense speurtocht gaat naar wie Christus voor ons wil zijn. Later zijn daar voor mij andere inspirators bijgekomen, zoals: Dietrich Bonhoeffer, Dorothea Sölle, Martin Buber en Søren Kierkegaard. Gaandeweg je werk als predikant en theoloog krijg je door ervaringen in de werkelijkheid van alledag andere ideeën en geloofsvoorstellingen. Ook al ben ik in mijn geloof en werk verder gegaan, mijn eerste ervaring met theologie was en bleef met het werk van Barth. Om die reden al heeft hij een bijzondere plek in mijn hart.

Tijdens mijn studieverlof in Zwitserland reed ik regelmatig langs het dorp Safenwil waar Barth als predikant was begonnen. Daar wordt hij op 9 juli 1911 in aanwezigheid van zijn verloofde Nelly

Kerkje van Safenwil

een oud catechisante van Karl Barth door zijn vader, die hoogleraar Nieuwe Testament in Bern is, bevestigd. In maart 1913 trouwt Barth met zijn Nelly, en in april 1914 wordt hun dochter Franziska geboren. Uiteindelijk krijgen ze vijf kinderen. Tijdens Barths predikantsjaren was Safenwil een boerendorp met een paar kleine fabrieken.

In Safenwil loopt hij als beginnend theoloog aan tegen de alledaagse realiteit en ontdekt Barth dat zijn theologie helemaal niet voldoet. Zijn mooie ideeën over een individueel geloof dat bijna geen relatie heeft met de werkelijkheid botst met het harde leven van de arbeiders in de plaatselijke fabriek en de boerenknechten op het land. Navolging van Christus is geen weg van een allerindividueelste ervaring, maar een weg die plaatsvindt in de wereld van alledag. De weg van Christus is een weg van recht en gerechtigheid die in de wereld ook gestalte moet krijgen, wil het Woord van de Ene niet hol en leeg zijn. Barth, die iedere week een preek moet voorbereiden en dagelijks in de Bijbel leest, ontdekt dat Christus zijn navolgers oproept om armen eten te geven, vluchtelingen een dak boven hun hoofd en dat je zieken moet bezoeken. Barth zegt over deze tijd: 'mijn latere theologie is gegroeid uit mijn eigen situatie waarin ik moest catechiseren, preken en zielzorg moest uitoefenen'.

In de praktijk groeit bij Barth de overtuiging dat Christus navolgen moet blijken uit aandacht voor de kwetsbare naaste. Geloven vraagt wat van een mens, keuzes maken en onrecht aanpakken. De ontmoeting met God raakt een mens in zijn ziel. In Safenwil werken veel dorpingen als arbeider in de fabrieken van de in de kerk zeer geziene familie Hüsey. Barth hoort tijdens zijn pastorale bezoeken dat de arbeiders buitengewoon lage lonen krijgen uitbetaald. En dat van een 'christelijke directie'. Barth besluit de arbeiders te helpen zich te organiseren en een beter, meer menselijk loon te eisen. Hij gaat zelfs in het schooltje van Safenwil lezingen houden over arbeidersverenigingen en vakbonden. Al snel krijgt hij het aan de stok met de fabrikant Hüsey en de voorzitter van de kerkenraad. Barth verandert niet van mening en blijft in zijn prediking wijzen op het sociaal relevante karakter van het evangelie. De kerk zal net als de barmhartige Samaritaan de kwetsbare moeten helpen.

Achter het bureau van Karl Barth

Als gevolg van zijn houding en preken laten de gegoede burgers de plaatsen in de kerk van Safenwil onbezet. Barth wordt door hen spottend de 'rode dominee' genoemd. Doordat Barth een goed schrijver is en meermalen in tijdschriften publiceert raken zijn ideeën al snel in Zwitserland en Duitsland bekend. Hij krijgt zelfs een uitnodiging om hoogleraar te worden in het Duitse Göttingen, die hij positief beantwoordt. In de functie hoogleraar gaat Barth samen met Bonhoeffer de strijd aan tegen het opkomend fascisme. Hij blijkt een van de weinige theologen die al snel het kwaadaardige van deze ideologie doorzien en aan de orde stellen. Als een modern profeet roept hij op tot verzet tegen het nationaal socialisme van Hitler en de zijnen. Zijn oproep wordt niet gewaardeerd door deze ideologie en hij moet terugkeren naar Zwitserland. Daar zet hij de strijd voort.

Voor mij en vele anderen heeft Barth als theoloog de weg gewezen naar een christelijk geloof dat in de werkelijkheid handen en voeten moet krijgen. Als verkondiging niet tot daden leidt, dan blijft het een holle frase.

Wanneer ik op dinsdag 7 mei weer langs Safenwil rijd, besluit ik de afslag naar het dorp te nemen en loop ik naar de kerk. Helemaal de berg op naar boven. Een pittoresk wit kerkje. Eenmaal binnen is de koster de vloer aan het dweilen. We raken

aan de praat en ik zeg dat ik predikant in Nederland ben en de plek van Barth als mijn inspirator wil bezoeken. De koster vertelt dat in het kerkhuis beneden het kerkje, vroeger de pastorie, nog het oude bureau van Karl Barth staat met een paar boeken en brieven van hem. Of ik daar naar toe wil? Even later zit ik achter het bureau van deze grote theoloog en kijk ik door het raam over de bergen van de Jura. Alsof ik even heel dicht bij hem ben. Op dat moment voel ik weer waarom ik ooit theologie ben gaan studeren. Ik kom weer tot de kern van mijn geloof. Het is een ervaring van herbronning en vernieuwing. Voor even valt alles op zijn plaats.

Geloven is als het gaan van een weg. Je moet steeds terugkeren om te weten waar je vandaan komt. Barth was op zijn eigen manier theoloog en predikant. Hij verkondigt wat hij meent in de bijbel te hebben gelezen. Wat mensen ook van hem vinden, hij gaat voor het Woord. Ik ervaar opnieuw dat dit ook voor mij geldt. Ieder is op zijn eigen manier predikant, dienaar van het Woord, van de traditie. Wees moedig, heb lef, om te verkondigen wat er gezegd moet worden. Wat mensen ook van je vinden. Je moet je eigen geloofsweg gaan. Daartoe is een ieder geroepen.

Op de terugweg ga ik in het kerkje even op de kansel staan. Gewoon, even ervaren hoe het was voor Barth en allen die na hem zijn gekomen. Het voelt goed, zeer goed zelfs.

Jeroen Jeroense

KERKDIENTEN

De kerkdiensten zijn ook te volgen of terug te kijken via de website www.pg-elst.nl of Kerkdienstgemist.nl

Zondag 7 juli 10.00 uur KERK	Ds. D.J.A. Snijders organist: D. Luijmes
12.00 uur KERK	Orgelconcert
Zondag 14 juli 10.00 uur KERK	Ds. P.J.G. Jeroense organist: D. Luijmes
Zondag 21 juli 10.00 uur KERK	Ds. Th. de Zwart organist: D. Luijmes
Zondag 28 juli 10.00 uur KERK	Filosofieviering Ds. P.J.G. Jeroense organist: J. Jansma
Zondag 4 augustus 10.00 uur KERK	Filosofieviering Ds. P.J.G. Jeroense organist: J. Jansma
12.00 uur kerk	Orgelconcert
Zondag 11 augustus 10.00 uur KERK	Filosofieviering Ds. P.J.G. Jeroense organist: J. Jansma
Zondag 18 augustus 10.00 uur KERK	Ds. D.J.A. Snijders organist: IJ. ter Haar
Zondag 25 augustus 10.00 uur KERK	Heilig Avondmaal Ds. D.J.A. Snijders m.m.v. G-Noot organist: D. Luijmes
Zondag 1 september 10.00 uur KERK	Ds. D.J.A. Snijders organist: D. Luijmes
19.00 uur KERK	Ademviering Ds. D.J.A. Snijders organist: D. Luijmes

TOELICHTING DIENSTEN

Filosofievieringen

‘De God van de filosofen’

Net als vorig jaar worden er deze zomer weer zogenaamde ‘Filosofievieringen’ georganiseerd. Op de zondagen 28 juli, 4 en 11 augustus worden filosofie en theologie op elkaar betrokken. De filosoof en de theoloog gaan als het ware een inspirerende dialoog aan. Een boeiend gesprek in de zuilengang van Socrates.

Filosofen en theologen hebben immers veel te elkaar gemeen. Ze zijn allebei op zoek naar de zin en onzin van ons leven. Dat doen ze door indringende vragen te stellen. Wie is de mens? Hoe verhouden we ons tot de schepping? Wat is vrijheid? In deze nieuwe serie vieringen van 2024 brengen we drie bekende filosofen in gesprek met Bijbelteksten over de schepping, de mens en God. Dit jaar zal het niet alleen gaan om ons eigen Christelijk geloof, maar ook om inzichten uit het Jodendom en de Islam. Een spannende dialoog die ons hopelijk tot een dieper verstaan brengt van onszelf en van de ander. En die natuurlijk ook weer nieuwe vragen oproept.

Elke viering is een speelse collage van dialoog, muziek, beeld, Bijbeltekst en overweging. Er worden ideeën en gedachten aangeboden waar de hoorder, ‘belever’, zelf mee aan de slag mag gaan. Er worden geen ‘hapklare antwoorden’ gegeven. De filosofievieringen starten met een korte dialoog op het ‘filosofie-bankje’ waar de filosoof en theoloog kort met elkaar in gesprek gaan

over het thema. Om de gedachten steeds even te kunnen ordenen wordt de viering regelmatig onderbroken met muziek van orgel en/of viool

De volgende thema's komen aan de orde:

- 28 juli: Wat zegt de schepping over God?
(Aurelius Augustinus)
4 augustus Wat zegt de schepping over de mens?
(Hannah Arendt)
11 augustus Wat zegt de mens over God?
(Emmanuel Levinas)

Jeroen Jeroense, Henk Minnema

Ademviering 1 september

In de kerkdiensten willen we dichterbij God komen, en daarmee dichterbij onszelf en dichterbij elkaar. We gedenken dat God in het verleden heeft gesproken en we lezen de Bijbelteksten die daarvan getuigen. Als we die teksten lezen en beluisteren, kunnen we al dichterbij God komen. We noemen dat Woord van God. En als afgeleide kan ook wat erbij gesproken wordt als toelichting, uitleg, commentaar, bezinning, meditatie, associatie, verkondiging voor ons tot Woord van God worden.

God spreekt niet alleen van buitenaf tot ons, maar ook van binnenuit door zijn Geest, in de stilte, in de twee minuten van het stil gebed in de vieringen op zondagmorgen, in de stilte van het morgengebed door de week, in de stilte van de meditatie op maandagavond, in de stilte thuis elke dag, in de twaalf minuten stilte tijdens een ademviering. Een stilte die welsprekend kan zijn.

De wisselende icoon die deze keer is opgesteld, is de icoon van Johannes Chrysostomus (Jan Goudenmond). Zijn gedenkdag is 13 september. Johannes Chrysostomus was een belangrijke prediker en kerkleraar en samensteller van de liturgie zoals die nu nog in de Oosters-Orthodoxe kerken wordt gevierd. Hij leefde van 345 tot 407.

In juli en augustus is er geen ademviering. Op 1 september en daarna telkens op de eerste zondag van de maand houden we een ademviering om 19.00-19.45 uur in de Grote Kerk.

Ds. Dick Snijders

AGENDA ACTIVITEITEN EN BIJeenKOMSTEN JULI/AUGUSTUS 2024

Er zijn e-mailadressen en telefoonnummers vermeld bij de personen die informatie over een activiteit kunnen geven.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de data en tijden die in de agenda genoemd worden.

De organisatoren van de activiteiten hebben de verantwoordelijkheid.

elke werkdag Morgengebed

9.00-9.15 uur De Ruimte

info: Henk Minnema

Een dagelijks moment van bezinning met tekst, zang en gebed.

elke woensdagmorgen Crea(t)uur

9.30-12.00 uur De Ruimte

info: Mien Floors of Bertie Weernekers

Neem je hobby mee naar De Ruimte. Om 10.00 uur drinken we een lekker kopje koffie of thee met elkaar.

elke donderdagavond Eten en Ontmoeten

17.30-19.30 uur De Ruimte

info: Marja de Leeuw

Kom en schuif aan. Samen eten zonder zelf te hoeven koken is makkelijk en brengt gezelligheid. Aanmelden is mogelijk tot 12 uur op de woensdag voorafgaand bij het kerkelijk bureau.

elke vrijdagmorgen De Stamtafel actueel

10.00-11.00 uur De Ruimte

info: Jeroen Jeroense

Elke vrijdagochtend een item uit de actualiteit. Geen enkel onderwerp wordt geschuwd. Zoek een plaatsje aan de tafel.

vrijdag 5 juli, Ruimtewandeling
2 augustus
13.00 – 17.00 uur De Ruimte
Inspirerend om met anderen nieuwe wegen te gaan. Al wandelend leer je elkaar beter kennen.

maandag 1 en 15 juli, Spelletjesmiddag
5 en 29 augustus
14.30-16.00 uur De Ruimte
info: Els den Daas, Joke Crajé

maandag 8 en 22 juli, Christelijke
5 en 19 augustus zomermeditatie
20.00 uur Grote Kerk
info: Greetje de Klerck,

maandag 15 juli, Poëzie-middag
19 augustus
15.00-16.30 uur, De Ruimte
info: Joleen Kruijt, Jeroen Jeroense
Een gedicht brengt vaak beter onder woorden wat we voelen dan een geschreven verhandeling. Veel gedeelten uit de bijbel zijn pure poëzie. Iedereen is welkom. Indien u de gedichten van te voren wilt ontvangen dan kan dit. Stuur dan een verzoekje per mail naar joleenkruijt@gmail.com

dinsdag 16 juli Vierdaagse Dag van Elst
06.00 – 13.00 uur
Meeting, De Ruimte, Kerk
info: Lisette Brandsma

maandag 9 september, Leeskring Lectori Salutem
donderdag 12 september
info volgt: Aukje Spoelstra
aukje@spoelstranet.nl

TOELICHTING AGENDA

Christelijke zomermeditatie

Tijdens de zomermaanden gaat de meditatie op verzoek van deelnemers door in een eenvoudige vorm.

Een keer per twee weken op maandag mediteren aan de hand van een (bijbel)tekst.

Inloop vanaf 20 uur, start 20.15 uur.

Data:

8 juli en 22 juli

5 en 19 augustus.

Greetje de Klerck coördineert de zomermeditaties.

In september start de reguliere Christelijke meditatie weer.

Data: 2, 16 en 30 september

Els Meulbroek

Poëzie-middag 15 juli, 19 augustus

Ook in de zomer gaan we gewoon door. Wie een keer wil binnenlopen om mee te doen is van harte welkom.

Deze middag gaan we op zoek naar de Ars Poetica, de kunst van de poëzie, zoals dichters die zelf verwoorden. Een mooi voorbeeld is het gedicht van Martinus Nijhoff, Het kind en ik. Van harte welkom.

De Vierdaagse 16 juli 2024

De voorbereidingen zijn begonnen met een enthousiast team. Met de jongeren hebben we besloten dat het goede doel War Child is dit jaar.

In Gaza staan veel kinderen er helemaal alleen voor. Letterlijk. Ze hebben dringend behoefte aan voedsel en bescherming. Ondanks alle enorme beperkingen en het constante geweld kan War Child, dankzij hun lokale netwerk, nog steeds in

actie komen. Ze delen voedsel en schoon drinkwater uit aan kinderen en bieden ook mentale noodhulp. Maar dit is nog lang niet genoeg. Ook in landen als Oekraïne, DR Congo en Soedan moeten kinderen hun heftige ervaringen kunnen verwerken. Zodat ze deze niet een leven lang met zich meedragen. We laten ze niet in de steek.

Samen met jong en oud staan we ieder jaar klaar voor de duizenden wandelaars die Elst aandoen. We bieden ze een hapje en een drankje, een schoon toilet, een stilte momentje in de kapel en een rustige plek om even op adem te komen.

Met alle kleine bijdragen van de wandelaars halen we een mooi bedrag op voor War Child. Om de Vierdaagse weer tot een geweldig succes te maken in Elst ben ik opzoek naar enthousiaste vrijwilligers. De dag start vroeg om 6 uur tot een uurtje of één. Mocht qua leeftijd een hele ochtend te zwaar zijn dan is een paar uur ook al heel fijn. Geef je op bij

Lisette Brandsma, Jeugdwerker

GEDICHT VAN DE MAAND

Hebben en zijn

*Op school stonden ze op het bord
geschreven.*

*Het werkwoord hebben en het werkwoord
zijn;*

*Hiermee was tijd, was eeuwigheid gegeven,
De ene werkelijkheid, de andre schijn.*

Hebben is niets.

Is oorlog. Is niet leven.

Is van de wereld en haar goden zijn.

Zijn is, boven die dingen uitgeheven,

Vervuld worden van goddelijke pijn.

*Hebben is hard. Is lichaam. Is twee
borsten.*

Is naar de aarde hongeren en dorsten.

Is enkel zinnen, enkel botte plicht.

Zijn is de ziel, is luisteren, is wijken

Is kind worden en naar de sterren kijken,

En daarheen langzaam worden opgelicht.

Ed Hoornik

UIT DE GEMEENTE

OMZIEEN NAAR ELKAAR

Wilt u bezoek, heeft u behoefte aan een gesprek of aandacht? Of heeft u misschien hulp nodig? Onze predikanten helpen u graag verder.

Ds. Jeroen Jeroense
Ds. Dick Snijders

SAMEN DELEN

Heeft u iets bijzonders meegemaakt dat u wilt delen met andere gemeenteleden? Stuur een berichtje naar onderweg@pg-elst.nl of breng het even langs bij het kerkelijk bureau.

LIEF-EN-LEEDBRIEF

Voor u als gemeentelid bestaat ook de mogelijkheid zich op te geven voor de Lief-en-leedbrief.

De Lief-en-leedbrief verschijnt als aangemelde gemeenteleden lief of leed willen delen met de gemeente en een bericht insturen over bijvoorbeeld een geboorte, huwelijk, ziekte of overlijden in de familie.

U kunt zich opgeven als gemeentelid om ook de Lief-en-leedbrief te ontvangen via het adres liefenleedbrief@pg-elst.nl
Wilt u in de mail uw naam, adres en telefoonnummer vermelden?

Bedankt!

Wat een verrassing, zaterdag 22 juni waren wij 40 jaar getrouwd en ontvingen wij een prachtig boeket bloemen namens de Protestantse Gemeente Elst.

Heel veel dank hiervoor.

Hartelijke groet, Jeroen en Sjouk van Ommeren

Onze jarigen van 90 jaar en ouder

Op 2 juli hoopt mevrouw C. Salakory-Manaputty haar 90e verjaardag te vieren.

Mevrouw R. van der Harst-Hof hoopt op 15 juli 90 jaar te worden.

Op 17 juli wordt mevrouw W. van der Horst-Adams 91 jaar te worden.

Op 22 juli hoopt mevrouw D.G. Hendriks-Doeze Jager 96 jaar te worden.

Op 28 juli hoopt mevrouw W.G. Kleinhof, de leeftijd van 93 jaar te bereiken.

In augustus is de heer J.W. van Oort jarig. Op 24 augustus hoopt hij 93 jaar te worden.

Het redactieteam van Onderweg feliciteert hen van harte met deze feestelijke dag. Natuurlijk kunnen gemeenteleden een kaartje sturen. Onze ouderen stellen dat zeer op prijs.

KERKENRAAD

Beroepingswerk

In onze gemeente is veel betrokkenheid bij het beroepingswerk. Dat is heel mooi. Verschillende mensen hebben zich aangemeld en een aantal mensen is gevraagd. Om tot een evenwichtige verdeling te komen zijn er ook mensen teleurgesteld dat ze niet deel kunnen nemen aan de beroepingscommissie.

In haar vergadering van 25 juni heeft de kerkenraad de beroepingscommissie ingesteld, een groep van 12 vrouwen en mannen, die de opdracht hebben gekregen om tot een voordracht te komen van een dominee die de vacature kan gaan invullen.

Beroepingswerk vraagt grote discretie. Dat betekent dat de beroepingscommissie tussentijds geen mededelingen zal doen over personen of mogelijke kandidaten. De gemeente kan komende maanden wel namen noemen van mensen die naar hun idee in aanmerking zouden komen om mee in gesprek te gaan. Het mobiliteitsbureau van de PKN zal gehoord worden en waarschijnlijk komt er een advertentie.

De beroepingscommissie zal eerst aan het werk gaan met een profielschets van onze gemeente en daarna van een dominee die daar bij kan passen. Suggesties daarover zijn altijd welkom.

Wordt vervolgd!

Contactpersoon Evert van den Brink

Werk aan de Grote Kerk

Op 28 mei heeft de kerkenraad inderdaad ingestemd met een nieuw programma van eisen en een nieuw plan van aanpak voor verduurzaming en aanpassing van de Grote Kerk. De kerkenraad geeft de architect opdracht om een nieuw schetsontwerp te ontwikkelen en de kerkenraad heeft daarvoor het benodigde budget beschikbaar gesteld, te weten € 10.575,00.

Daarna zullen het eerdere (plan A) en het nieuwe (plan B) schetsontwerp naast elkaar worden gelegd en zullen we een keuze kunnen maken. Een keuze voor een van beide ontwerpen en dan ook nog een keuze in hoe uitgebreid we de werkzaamheden willen laten uitvoeren. Voordat

de kerkenraad die keuzes kan en mag maken zullen de kerkenraad en de gemeente met elkaar in gesprek gaan. In dat gesprek zal ook zo goed mogelijk een inschatting van de kosten gegeven worden, hoe de financiering gedacht is, wat dat betekent voor het vermogen van de gemeente en uiteraard ook voor de exploitatie daarna. Natuurlijk zal niet alles tot op de cent nauwkeurig berekend kunnen worden, maar we moeten toch wel enig idee hebben wat we kunnen verwachten.

Het moment van gesprek hangt af van het moment dat het nieuwe schetsontwerp gereed is; het zal zeker na de zomer zijn. We hopen steeds open met elkaar in gesprek te zijn, de argumenten en gevoelens van voor en tegen, van beter en minder goed, uit te wisselen. En we willen graag dat voor iedereen helder is waar het over gaat en wat de stand van zaken is. Mocht u daarover vragen hebben, stel ze gerust.

Vanuit kerkenraad, ds. Dick Sniijders

KERKRENTMEESTERS

In juni waren we als kerkrentmeesters weer bijeen. Vanwege vakantie maar met drie van de vijf huidige leden. Volgens onze plaatselijke regeling moeten we acht leden hebben, dus we konden geen formele besluiten nemen. Gelukkig duurde de vakantie van de twee afwezigen maar kort, zodat we de punten waar een besluit over moest komen voor de volgende vergadering, begin september, toch hebben kunnen afstemmen. Het toont aan hoe kwetsbaar deze kleine bezetting is. We zijn blij dat het er naar uitziet dat we iemand hebben gevonden om ons te versterken, maar we hebben zeker nog meer versterking nodig. En je hoeft geen financieel deskundige te zijn om van nut en plezier te kunnen zijn bij de kerkrentmeesters. Neem gerust contact op met een van ons voor meer informatie.

Verder was het een vergadering met weinig grote punten. De jaarrekening 2023 was vorige keer al besproken en we hadden ook geen gasten deze keer. In de tussentijd pakken we de lopende zaken op, om na de zomer weer met frisse energie nieuwe projecten op te pakken.

Voor nu wens ik u alvast een mooie zomer periode.

Jan Liebeton

CPO

(COLLEGE VAN PREDIKANTEN EN OUDERLINGEN)

Verslag stage Evangelisch-Reformierte Kirchgemeinde Olten

Van 3 mei tot en met 30 mei hebben Karin en ik een stage gelopen in de Evangelisch-Reformierte Kirchgemeinde in het Zwitserse Olten. Een stadje aan de rivier de Aare waar onze dochter Frederike met haar gezin woont. Een aantal jaren geleden hebben we zoiets dergelijks gedaan in het Amerikaanse Tampa bij de kerk waar Simon en Carolien Wouda woonden. Dit was ons toen goed bevallen. Mensen ontmoeten die op hun manier gemeente van Christus willen zijn, inspireert ons meer dan het lezen van een paar dikke boeken. Deze keer hebben we ons laten onderdompelen in activiteiten die vanuit de kerk in Olten werden georganiseerd. Een veelheid aan activiteiten en mensen. We kunnen niet alles noemen. Maar we geven hieronder weer wat het ons heeft gedaan en we beschrijven een aantal activiteiten die ons hebben geraakt. Verder gaan we graag in gesprek met mensen die meer van ons willen horen over onze ervaringen.

Het was allereerst heerlijk om eens een aantal weken je te kunnen laven aan allerlei activiteiten die te maken hebben met zingeving zonder zelfs iets te moeten. Je kon nu gewoon aanschuiven bij een gespreksgroep, jongerenactiviteit, kerkdienst of diaconale ontmoeting zonder voor deze activiteit verantwoordelijk te zijn. Gewoon aanwezig zijn, meepraten als je wilt, maar niks moet. Ook was het fijn om een vijftal kerkdiensten samen mee te kunnen maken. Vier zondagen en de viering op Hemelvaart, letterlijk op een berg met loeiende koeien om ons heen! We hebben ervaren dat het heel goed is voor je eigen geloof, je eigen spiritualiteit om nu eens te kunnen ontvangen. Als predikant sta je bijna altijd in de 'geef-stand'. Van ons wordt verwacht dat we verkondigen, dat we geloven, dat wij het weten. Nu konden we ons herbronnen. Tijd en ruimte om terug te keren naar onze eigen geloofsbron. Dat heeft ons goed gedaan. Te vaak ben je als predikant een soort 'geloofs-manager' en vergeet je tijd te besteden aan het onderhouden van je eigen geloof en dan loop je het gevaar van het geloof te vervreemden. Ik zelf heb het echt als een waardevolle terugkeer naar mijn eigen

geloofsbron ervaren. Om die reden was de stage al meer dan zinnig.

In de verschillende kerken die Olten en de dorpen die eraan vastgegroeid zijn werken vijf predikanten. Deze werken samen met vier (!) sociaal-diaconale medewerkers/sters en een jeugd en jongerenwerker. Daarnaast natuurlijk nog organisten, kosteres en medewerkers op het secretariaat. Kortom een grote groep professionals voor een stad met ongeveer 35.000 inwoners. In totaal zijn er zo'n 7500 inwoners lid van de Evangelische kerk. Dit zijn veelal 'papierleden'. Ook al beschikt de kerk over veel menskracht, ook hier verlaten veel mensen de kerk en zijn actieve gezinnen en jongeren schaars. Minstens één van de kerkgebouwen zal in de naaste toekomst gesloten moeten worden en een predikantsplaats zal verdwijnen. Net als in heel Europa krimpt hier de kerk. Het kerkbestuur en de predikanten hebben oog voor deze ontwikkeling en zijn zich dan ook nadrukkelijk aan het bezinnen op de toekomst van de kerk. De realiteit van de secularisatie wordt volmondig erkend. Er is dan ook een beleidsplan ontwikkeld met de titel: 'De kerk van de toekomst'. Daarin wordt gesproken dat de kerk zich zal moeten omvormen van een naar 'binnen gerichte kerk' naar een meer naar 'buiten gerichte'. De kerk bevindt zich in een transitie. Niemand weet precies hoe de kerk van de toekomst eruit zal zien. Wel dat deze snel aan het veranderen is.

De eerste week kwamen we al in contact met predikant Sascha Thiel die onder andere taallessen voor buitenlanders in zijn wijk organiseert. Er wonen meer dan 70 verschillende nationaliteiten in Olten. Waaronder een grote groep Syriërs, Oekraïners en Ethiopiërs. Sascha Thiel heeft deze lessen samen met het Rode Kruis en Vluchtelingenwerk een aantal jaren geleden opgezet. Met veel vrijwilligers uit Olten worden er taallessen gegeven in het Duits op allerlei niveaus. Bijna twintig jaar geleden was Sascha als predikant begonnen met vooral als taak; 'jeugd en jonge gezinnen'. Toen deze allemaal volwassen en ouder werden, en hij deze groep niet meer in zijn kerkdiensten zag, zocht hij een nieuwe taak voor de kerk. De kerk bevindt zich steeds in een omvormingsproces meent hij. Je moet regelmatig jezelf opnieuw uitvinden. Wat is vandaag de dag nodig? Waar moet je als kerk op

inzetten? Zijn doel is vooral verbindingen zoeken met maatschappelijke organisaties als Rode Kruis, Daklozenhulp, enzovoort. De gesprekken met hem zetten me aan het denken en werken inspirerend. In hoeverre durf ik mezelf als predikant weer opnieuw uit te vinden?

Duitse les aan vluchtelingen

Verder organiseert Sascha ook één keer per jaar een soort gedachtenis ritueel waar mensen hun overleden huisdier kunnen gedenken. Dit organiseert hij samen met mensen van de plaatselijke hondenschool. Voor deze viering blijkt veel belangstelling te zijn. 'Huisdieren zijn voor veel mensen hun enige contact'.

Een andere activiteit 'kerk naar buiten' die mij trof is opgezet door de predikante Melanie Ludwig. Al een aantal jaren verzorgt ze een 'rouw-café' voor ouders die een kind hebben verloren. Ook ouders die te maken hebben gekregen met een miskraam nodigt ze hiervoor uit. Daarnaast worden deze ouders uitgenodigd voor een jaarlijks herdenkingsritueel. Om mensen die hier behoefte aan hebben te benaderen heeft Melanie ook contact gezocht met het plaatselijk ziekenhuis en verschillende verloskundigen in Olten. Van onze dochter begrepen we dat in de verloskunde afdeling van het ziekenhuis folders over deze activiteiten liggen. Na een aantal jaren opstarten is er een goede samenwerking tussen de kerk en het ziekenhuis gegroeid en weten veel ouders de weg naar het rouwcafé en de viering te vinden. Belangrijk is ook hier het zoeken naar een verbinding met een organisatie buiten de kerk. Kortom: probeer een relatie aan te gaan met een organisatie buiten de kerk.

Verder blijkt dat jongeren weinig of geen behoefte hebben aan kerkdiensten. Wel is er behoefte aan persoonlijke ontmoetingen. Als jongeren, of jong

volwassenen iets willen leren over het christelijk geloof dan kiezen ze eerder voor het beluisteren van een podcast of you-tube college dan dat ze naar een kerkdienst gaan. Wel hebben ze behoefte aan de ontmoeting met andere mensen die in dezelfde levensfase zitten en daarover willen praten. Bijvoorbeeld over hoe je kinderen opvoedt en hoe je omgaat met de stress van het moderne bestaan. Er wordt beleid ontwikkeld om in de toekomst minder kerkdiensten aan te bieden en meer ontmoetingen te organiseren. Zo worden er bijvoorbeeld op zaterdagochtenden ontmoetingen georganiseerd voor jonge ouders die willen spreken over opvoeding. De kerk biedt gespreks-onderwerpen en tegelijkertijd een oppas voor de kinderen.

Verder wil de kerk zich meer gaan bezighouden met sociaal maatschappelijke thema's als armoede en eenzaamheid. Dit zijn plannen die door veel kerken wel worden omarmd, maar nog lang niet in concrete stappen zijn uitgewerkt. De ene kerk is hier verder mee dan de andere.

Maaltijd voor ouderen

Woensdag 15 mei heb ik voor een groep predikanten en sociaal-diaconale medewerkers uit de regio Solothurn een lezing gehouden over het werk als diaconale predikant in Elst. De drie speerpunten, namelijk: armoede, vluchtelingen en eenzaamheid heb ik behandeld en een eerste evaluatie gegeven. Daarna was er alle ruimte voor gesprek en discussie. In het gesprek bleek dat de kerken hier met een stevige transitie bezig zijn.

Friedenskirche Olten

De stage heeft me opnieuw doen ontdekken dat je als predikant tijd vrij moet maken voor je eigen geloofsontwikkeling. Blijf investeren in je eigen spiritualiteit. Wat ik tijdens de stage ook heb geleerd, is dat we niet te veel de nadruk op de kerkdienst moeten leggen. Natuurlijk is het belangrijk en eigen aan de kerk om met elkaar het geheim van het geloof te vieren, maar er zijn ook veel andere belangrijke ontmoetingen die onder de paraplu van de kerk plaatsvinden.

Als er minder mensen naar een kerkdienst gaan dan vroeger, wil dit nog niet zeggen dat heel de kerk terugloopt. De kerk bestaat uit meer dan vieringen. Tenslotte blijft het belangrijk om als kerk te zoeken naar verbindingen buiten de kerk. En heb het lef jezelf opnieuw uit te vinden. Christus navolgen is een weg die je gaat en staat haaks op een verstandig instituut. De stage heeft me goed gedaan, nu weer vol goede moed verder.

Ds. Jeroen Jeroense

DIACONIE

Nacht van de Vluchteling 2024

In de nacht van 15 op 16 juni heeft het team 'Geef Licht' de Nacht van de Vluchteling gelopen. Midden in de nacht zijn ze uit Nijmegen vertrokken om 40 kilometer te gaan wandelen, richting Arnhem. Net zoals veel vluchtelingen vluchten in de nacht, om te zorgen dat ze niet gezien worden. Het doel van de nacht van de vluchteling is geld ophalen voor Stichting Vluchteling.

Stichting Vluchteling biedt (nood)hulp aan vluchtelingen in het land van herkomst of in de directe regio. Bij acute nood biedt Stichting Vluchteling levensreddende hulp zoals medische zorg, onderdak, voedsel en schoon drinkwater. De focus ligt hierbij op zorg voor chronisch zieken en toegang tot mensen in moeilijk bereikbare gebieden. Ook bij langdurige humanitaire crises worden mensen die vluchten ondersteund, bijvoorbeeld voor onderwijs en psychosociale steun.

Team 'Geef Licht' heeft op diverse manieren aandacht gevraagd voor Stichting Vluchteling. Twee leden van onze kerk hebben de nacht uitgelopen.

Henriëtte Nonnekens, Arjen Dijkstra

Landelijk heeft de Nacht van de Vluchteling € 1.6 miljoen opgebracht. Team 'Geef Licht' heeft meer dan € 3.000,-- opgehaald en de diaconie

van PG-Elst heeft dit bedrag verdubbeld! Team 'Geef Licht' dankt al hun sponsors voor de bijdrage.

Voor volgend jaar zoeken we nog lopers, die aan willen haken bij team 'Geef Licht'.

Dit jaar heeft Stichting Vluchteling speciale aandacht voor vluchtelingen uit Soedan in Tsjaad gevraagd:

Ruim een jaar geleden begon een grote uitbarsting van geweld in Soedan en het einde is nog niet in zicht. Met veel agressie wordt een groot deel van de bevolking uit de regio Darfur verdreven. Velen leefden van landbouw, maar kunnen door de onveiligheid niet langer hun land bewerken. Inmiddels zijn meer dan 750.000 mensen de grens met Tsjaad overgestoken (vooral moeders en kinderen), op de vlucht voor het geweld. Tsjaad is één van de armste landen in de wereld en toch worden er honderdduizenden vluchtelingen opgevangen.

Samen met partner HelpChad is Stichting Vluchteling een project gestart, pal aan de grens met Darfur. Dwars door de grens vallei komen nog dagelijks nieuwe vluchtelingen met lege handen in de ontstane kampen aan. Stichting Vluchteling zorgt ervoor dat zij toegang krijgen tot drink-

water. Omdat de grond zo hard is en het water zo diep zit, doet Stichting Vluchteling dit door middel van boreholes (boorgaten) waarmee ze zoeken naar waterbronnen. Verder bouwen ze goede toiletten in de kampen en delen ze huishoudelijke artikelen uit, zoals pannen, bestek en jerrycans.

Tijdens de sponsoravond voor de Nacht voor de Vluchteling op 12 juni hebben we kunnen luisteren naar Andrea Pool, die als vreemdelingenadvocaat werkzaam is in Arnhem. Zij ondersteunt mensen die asiel aanvragen tijdens de procedures. We hebben het verschil gehoord tussen vreemdeling – ontheemde - vluchteling – asielzoeker – statushouder. We hebben indrukwekkende verhalen gehoord over mensen in de knel. Mensen die uit wanhoop op zoek gaan naar een veilige plek, omdat ze in hun eigen land niet meer veilig zijn. Ongeveer 5% van alle vluchtelingen en ontheemden wereldwijd reist verder door en vraagt elders asiel aan.

In Nederland komen bijna alle asielzoekers aan in Ter Apel, waar ze kort na aankomst worden gehoord. Na ongeveer 15 maanden wachten volgt een tweede gehoor. Daarna worden verslagen opgemaakt. Deze verslagen worden gecontroleerd door een vreemdelingenadvocaat. Elke vluchteling heeft recht op ondersteuning door een vreemdelingenadvocaat. Daarna wordt een beslissing genomen. Als de vluchteling het niet eens is met de beslissing, dan kan hij bezwaar maken via de rechter.

We hebben die avond ook gehoord dat 95% van de vluchtelingen wordt opgevangen in het eigen land (ontheemden) of in de regio (vluchtelingen). Er zijn onder andere grote vluchtelingenkampen in Libanon, Tsjaad, Iran en Irak.

Tenslotte hebben we op zondagochtend 16 juni, de dag na de Nacht van de Vluchteling aandacht gevraagd voor vluchtelingen en ontheemden wereldwijd, omdat er wereldwijd 120 miljoen mensen ontheemd zijn.

Namens ZWO en Team 'Geef Licht'
Carla Otter

DIACONIECOLLECTE JULI

Dorcas: Oekraïne psychosociale hulp

Het einde van de oorlog is nog niet in zicht. Veel vluchtelingen blijven daarom voor langere tijd in een opvanglocatie, zowel in Oekraïne als in Moldavië en Roemenië. Dat heeft uiteraard gevolgen voor de hulp die nodig is. Dorcas zet de komende tijd in op hulp voor langere tijd, waarbij vooral aandacht is voor het psychosociale welzijn en de mentale gezondheid. Doordat de vluchtelingen langer blijven, verandert het werk onder vluchtelingen. Er wordt nog steeds gezorgd voor voedsel, kleding, hygiënemiddelen en andere basisvoorzieningen, maar daarnaast is er meer aandacht voor psychosociale activiteiten. In Roemenië en Moldavië wordt bovendien aandacht besteed aan taalles

Veel Oekraïners kampen met de psychologische gevolgen van de oorlog. Miljoenen mensen zijn inmiddels van hun huis weggevlucht en zij lopen tegen een heel scala van mentale problemen aan. Dorcas biedt in Oekraïne, Moldavië en Roemenië groepssessies aan waarin mensen hun ervaringen met elkaar delen. Zo voelen ze zich minder alleen en kunnen ze elkaar steunen. Daarnaast biedt Dorcas individuele therapie en creatieve sport- en spelopdrachten aan. In Oekraïne werkt Dorcas samen met de lokale partners Nehemia en New Beginnings.

Zie ook: Psychosociale hulp voor Oekraïense vluchtelingen | Dorcas voor meer informatie.

DIACONIECOLLECTE AUGUSTUS

Stichting Mangochi Malawi Onderwijs maakt het verschil

De stichting wil dat meer mensen in Malawi zelfvoorzienend worden en richt zich hierbij op onderwijs. Door het verstrekken van studiebeurzen, ontwikkelen kansarme jongeren hun kracht. Zo kunnen zij hun eigen toekomst en die van hun omgeving veranderen. De stichting gelooft dat toegang tot goede scholen een sleutel is voor duurzame armoedebestrijding en kiest daarbij voor kleinschaligheid en een persoonlijke benadering. Het werkveld is Mangochi, een district in het zuiden van Malawi.

De stichting biedt talentvolle jongeren een beurs aan voor een kwalitatief goede school. Omdat onze leerlingen horen bij de armsten van de wereld, is het belangrijk dat zij daar intern wonen. Zo kunnen zij zich goed op het schoolwerk richten en worden zij niet afgeleid door de zorgen thuis. Bovendien zijn zij verzekerd van voeding én beschermd tegen vroeg-huwelijken. De jongeren worden bij hun studie begeleid door onze lokale coördinator. De impact van een diploma is groot. Het geeft hen toegang tot betaald werk; iets wat voor de meeste mensen in het dorp niet is weggelegd. De medewerkers kennen alle leerlingen persoonlijk. Wat een hoopvol perspectief dat zij straks hun familie kunnen onderhouden en zo de armoede gaan ontstijgen.

Euranne van Gorkum: 'Mijn betrokkenheid bij het land Malawi begon toe ik in 2008 samen met mijn toen 10-jarige dochter Eva een schoenendoos vulde voor de actie Schoenmaatjes. De doos kwam terecht bij de vijf-jarig Precious in een klein arm vissersdorp aan het Malawi-meer. Tussen beide meisjes is een bijzondere brieven-vriendschap ontstaan. Sindsdien laat het land ons niet meer los. Hoe kan het dat zo weinig kinderen een school af maken? Geen wonder dat het maar niet lukt om de armoedecirkel te doorbreken.... Met wat hulp van vrienden en familie konden we voor Eva's vriendin Precious een studiebeurs betalen. Na haar start op één van de privé-scholen in het land, merkten we hoe simpel het eigenlijk was: met een relatief kleine bijdrage per maand, heb je een onwijs grote impact op het leven van een ander. En dus zijn we de stichting gestart. Eva werd bestuurslid en Precious vormt met haar ambities het boegbeeld van onze stichting en een voorbeeld voor de andere meisjes in het dorp'.

Zie ook: www.mangochi-malawi.nl voor meer informatie.

UITGANGSCOLLECTES JULI

7 juli: KIA Nederland- Preken in gebarentaal

Dove mensen voelen zich vaak eenzaam en onbegrepen in gewone kerkelijke gemeenten. Hun visuele dovenwereld is een totaal andere dan de horende woordenwereld. Daarom is er binnen de Protestantse Kerk categoriaal pastoraat voor

doven. Speciaal opgeleide dovenpastors helpen dove mensen om de weg met God te gaan, bijvoorbeeld in dovendiensten met gebarentaal. Dovenpastors maken deel uit van het Interkerkelijk Dovenpastoraat dat hen helpt zo goed mogelijk invulling te geven aan kerkelijk werk onder dove mensen.

Zie ook: Collecte Protestantse Kerk 2024 - Pastoraat (Nederland) | Kerk in Actie voor meer informatie.

14 juli: Vierdaagse doel War Child

Zie pagina 6

21 juli: Noodhulp: KIA hulp voor kinderen in Gaza en Israël

Kinderen die gewond zijn, die huilen om het verlies van hun ouders, die je getraumatiseerd en met een lege blik aankijken... Na al die vreselijke maanden wil je van dit soort beelden uit Gaza en Israël soms het liefst wegstijgen. En toch mogen we dat juist niet doen. Hoe je ook denkt over wat er daar gebeurt: kinderen mogen nooit het slachtoffer zijn.

De escalatie van geweld in het Midden-Oosten heeft sinds oktober 2023 aan duizenden kinderen het leven gekost. Nog veel meer leven er elk moment van de dag in angst. Ze zijn zowel lichamelijk als psychisch in groot gevaar. Een groot deel van de ruim 1 miljoen kinderen in Gaza is ondervoed, bijna allemaal hebben ze extreme stress, scholen zijn gesloten. Ook in Israël zijn kinderen slachtoffer van geweld en onzekerheid, en ook zij hebben hulp nodig.

Kerk in Actie helpt via haar noodhulpprogramma wereldwijd mensen in nood, en dus ook in Gaza en Israël. In deze moeilijke omstandigheden gaan we door met ons werk, en zodra de grenzen weer open zijn schalen we de hulp meteen op. We bieden hulp voor nu en voor de toekomst, zoals medische zorg, voedsel, kleding, traumahulp en vredesopbouw. Kinderen in Gaza en Israël overkomt wat geen enkel kind zou mogen meemaken.

Zie ook:

<https://kerkinactie.protestantsekerk.nl/nieuws/noodkreet-hulp-kinderen-in-gaza-en-israel> voor meer informatie.

28 juli: Betuwe wereldwijd gereedschap

Het werk van de Stichting Betuwe Wereldwijd bestaat uit het ophalen, reviseren, verpakken en verzenden van gebruikte technische goederen: handgereedschappen (ook elektrisch), naai- en breimachines, computers, fietsen en kleine machines. De gereviseerde goederen worden verzonden naar projecten in ontwikkelingslanden. Deze ontwikkelingsprojecten bieden structurele hulp bij de verbetering van sociale en economische omstandigheden. Betuwe Wereldwijd zendt goederen, bestemd voor gebruik in het technisch onderwijs, in coöperaties en organisaties, die armoedebestrijding en werkgelegenheid bevorderen. Zie ook: www.betuwewereldwijd.nl voor meer informatie.

UITGANGSCOLLECTES AUGUSTUS

4 augustus: Leren en inspireren

De kerkrentmeesters van de Protestantse gemeente Elst faciliteren veel activiteiten binnen de kerk. Deze zondag collecteren we voor leren en Inspireren. Het hele jaar door kunt u deelnemen aan activiteiten van zeer verschillende aard. Ontmoetingen met mensen en kennismaken met andere ideeën. De meeste bijeenkomsten zijn vrij toegankelijk, maar ze kosten onze gemeente wel geld. Hoewel nog niet zeker is wat de mogelijkheden zijn voor het komende seizoen, wordt al wel gewerkt aan een nieuw programma. Help deze activiteiten mogelijk te blijven maken.

11 augustus: Protestantse vrijwilligers dienst

Elk jaar bezoeken de vrijwilligers de PVD gemeenteleden die 80 jaar of ouder zijn en die daar prijs op stellen. Zij brengen dan de Elisabeth-bode rond die door ouderen graag gelezen wordt. Rond de Kerstdagen bezorgen ze een kerst-attentie bij oudere gemeenteleden.

De PVD besteedt ook aandacht bij feestelijke gebeurtenissen zoals geboorte of jubileum. Een bloemetje of een cadeau, maar vooral de belangstelling wordt altijd erg op prijs gesteld. Een prachtig stukje pastoraat. Aandacht, elkaar ontmoeten en zorgen dat zo veel mogelijk mensen gezien en gehoord worden, dat is en blijft van grote waarde!

Zie ook: www.pg-elst.nl voor meer informatie.

18 augustus: Nationaal fonds kinderhulp

Elk kind verdient een jeugd zonder zorgen. Gelijk te zijn, aan vriendjes of vriendinnetjes. Ook een fiets, eens nieuwe kleren. Eindelijk een dagje uit, een nieuw dekbed of tóch een cadeautje van de Sint. Kinderhulp is er voor alle kinderen en jongeren in Nederland tussen de 0 en 21 jaar die in armoede opgroeien. We helpen ze, onvoorwaardelijk. Zodat ook zij erbij horen en gelijke kansen krijgen voor de toekomst. Net als ieder ander kind.

1 op de 12 kinderen in Nederland groeit op in armoede (bron: SCP, Armoede in kaart 2019). Dat zijn ruim 300.000 kinderen tot 21 jaar die een verre van zorgeloze jeugd hebben. Ze maken er het beste van, maar merken altijd en overal dat er thuis niet genoeg geld is. Vrienden thuis uitnodigen is spannend, want er is zo weinig. Voor een warme winterjas als het écht koud begint te worden, is niet altijd genoeg geld. Ook een fiets, om met vrienden mee naar school te kunnen fietsen, is niet vanzelfsprekend. Laat staan verder kunnen studeren na de middelbare school...

Kinderhulp helpt met iets groots, of iets kleins. Iets dat ze de kracht geeft om mee te doen. Bijvoorbeeld een dagje uit, fiets, opleiding, leesboek, warme winterjas of cadeautje van de Sint. Dingen die heel gewoon lijken, maar toch het verschil maken voor de kinderen. Nu en in hun toekomst.

Wanneer andere instanties niet kunnen helpen, is Kinderhulp er. Onvoorwaardelijk. We helpen met waar een kind behoefte aan heeft. En altijd via maatschappelijke organisaties. Bijvoorbeeld een maatschappelijk werker, bewindvoerder, wijkteam van de gemeente of jeugdhulpverlener. Zie ook: <https://kinderhulp.nl/> voor meer informatie.

Collectebonnen

Kerkgangers die gebruik willen maken van collectebonnen kunnen deze in de volgende coupures bestellen: Kaarten met 20 bonnen van € 0,50 (€ 10,-) of € 0,75 (€ 15,-) of € 1,- (€ 20,-) of € 2,- (€ 40,-) door storting op bankrekeningnummer NL71 RABO 0373719019 ten name van Collectebonnen Protestantse Gemeente Elst, onder vermelding van adres, aantal en soort. Uw bestelling wordt zo spoedig mogelijk bij u thuis bezorgd. Voor nadere informatie A.M. Brandt.

COLUMN

Tijd

Heb je binnenkort even tijd? Een collega sprak me deze week aan voor een afspraak, ze zou me een datumprikker sturen. Nog geen half uur later zat deze al in mijn mailbox, het invullen duurt gemiddeld 4 minuten en 19 seconden stond erbij. Snel sloot ik de mail, duurt me te lang nu. Als gast-columnist moet ik eerst de deadline halen voor de nieuwe Onderweg.

Tijd, de organisatie-eenheid van het leven. Bim-bam, tik-tak, daar gaat de tijd. De seconde, de minuut, het jaar. Tijd, de stappenteller van het bestaan. Ongrijpbaar, ongenaakbaar. Komende weken juichen we weer voor de rapste, trekt de snelste een gele trui aan, draagt wie achterblijft de rode lantaarn en geven we tijdrekkers een gele kaart. De prestatie van de NS meten we in tijd (ofwel vertraging) en zelfs de kwaliteit van de formatie wordt gemeten in duur.

Waar komt deze fascinatie voor tijd vandaan? De natuurkunde stelt dat tijd niet los staat van ruimte, dat tijd altijd relatief is, en dat niets sneller kan gaan dan de snelheid van het licht. Dan hebben Femke Bol en Max Verstappen nog een tandje bij te zetten. Stelt u zich eens voor dat iedereen kan rennen of racen met lichtsnelheid. Het worden saaie wedstrijden, de winnaar is diegene die het eerst vertrekt. En vieren we onze verjaardagen nog als we daadwerkelijk oud worden als Methusalem?

Volgens de psychologie hebben we geen goed besef van tijd. Vraag mensen willekeurige tijdsintervallen te beoordelen, dan worden de kortere intervallen als langer ervaren, en de langere als korter in duur. Wij mensen hebben geen zintuig voor tijd. Er zitten geen cellen in ons brein die de minuten of uren bijhouden. Het zijn verschillende hersenprocessen in combinatie met de hoeveel informatie die we moeten verwerken die bepalen hoe we de tijd waarnemen. Een uur in de wachtkamer bij de tandarts duurt eindeloos, maar een uurtje in de kroeg (of kerk) is om voor je het weet. Tijd vliegt voorbij als we plezier hebben.

Ons brein stapelt zo'n ervaring als een lange tijdsreeks van beelden in ons geheugen. Om het niet te vergeten. Tijd gaat traag als het saai is, maar ons brein onthoudt er niets van.

De oude Grieken met hun Chronos en Kairos hadden dat al begrepen. Chronos staat voor de meetbare tijd, dat wat de klok aangeeft, en Kairos voor kwaliteit van tijd, voor harmonie. Chronos staat voor productiviteit, het uurtje-factuurkje, het tijd- is-geld principe. Chronos is de pacemaker van de economie, het ritme van het kapitaal. Kairos staat voor tijd is waarde. Verlang je naar meer tijd, dan verlang je naar Kairos, naar meer doel en zin.

Het nieuwe boek van Rutger Bregman heet *Morele ambitie*. Iedere carrière duurt zo ongeveer tweeduizend werkweken. Hoe je die besteedt, is een van de belangrijkste beslissingen van je leven, aldus Bregman. Maak jezelf tot nut, ofwel streef naar bevlogen tijd. Geef tijd aan wie of wat jouw tijd echt nodig heeft.

Volgens Prediker heeft alles zijn tijd. Op dit moment is het vijf voor twaalf voor het klimaat en de natuur. Er is wereldwijde onrust, conflicten escaleren, miljoenen mensen zijn ontheemd of op de vlucht. De huidige tijd kent vele problemen. Sommige noemen we een crisis. Interessant genoeg zijn de woorden crisis en Kairos sterk verwant. Met een crisis omgaan is Kairos doen. Kairos, een roep om actie met hart en ziel.

De zomer is begonnen, vakantie misschien. Ik hoop dat u gaat zwemmen in een zee vol bevlogen tijd. Uw omgeving is er blij mee, uw brein ook.

Pieter Medendorp

JEUGD

CRÈCHE

Uw kinderen (0-4 jaar) zijn van harte welkom bij de crèche in De Ruimte. U kunt uw kind voor de dienst (tussen 9.45-10.00 uur) brengen en na de dienst weer ophalen.

KINDERKERK

Tijdens de kerkdienst is er kinderkerk voor kinderen van 4 t/m 12 jaar. We beginnen in de kerk en gaan daarna naar De Ruimte. (Zomerstop van 7 juli tot en met 18 augustus).

Overstapviering

9 juni was het zover, de overstapviering! Laura, Annefleur en Jochem hebben een aantal weken samen met Loes, Hester en Lisette deze dienst voorbereid. Het was een waar feestje, met favoriete liedjes, mooie gebeden, muziek en we stonden stil bij wat je moet met moed. Onder het toezien oog

van alle kinderen van de kinderkerk mochten Laura, Annefleur en Jochem hun tasje in ontvangst nemen en stapten ze dan ook echt over van de basiscatechese en kinderkerk naar The Meeting. We hebben genoten van de dienst en wensen Laura, Annefleur en Jochem alle goeds toe voor de toekomst.

Zomerstop

Nog even en dan start de zomervakantie! Net als vorig jaar is er in de zomervakantie geen kinderkerk. De laatste kinderkerk voor onze zomerstop is op zondag 30 juni. Tijdens de zomerstop vind je achterin de kerk kleurplaten, kleurtjes en dergelijke zodat de kinderen tijdens de kerkdienst iets om handen hebben.

De eerste kinderkerk na de zomerstop is op zondag 25 augustus.

Startzondag

Op zondag 8 september is de Startzondag voor de kinderkerk. Bijna alle kinderkerkleiding is aanwezig, zodat de kinderen kunnen kennismaken met ons voor zover ze ons nog niet kennen en... Nog veel belangrijker... Om elkaar te leren kennen en elkaars naam. Dit doen we door middel van leuke spelletjes. Wij hebben er zin in en hopen veel kinderen te zien. Wel zo gezellig!

Gezocht: kinderkerk leiding

Wij zijn op zoek naar een enthousiast persoon/personen (vader, moeder, opa, oma, jongvolwassene enzovoort) die het leuk lijkt om ongeveer één keer in de maand kinderkerk te draaien. We lezen altijd een bijbels verhaal voor, stellen (verdiepende) vragen over de tekst en doen vervolgens een bijpassende verwerking. Dit kan bijvoorbeeld zijn een knutselopdracht, spel,

experiment of puzzel. We maken gebruik van de methode Bijbel Basics (www.bijbelbasics.nl). Je hoeft dus niet zelf een verhaal of verwerking te bedenken. Dat mag natuurlijk wel!

We vergaderen vier keer per jaar over praktische zaken zoals de projecten die we gaan uitvoeren (Pasen en Kerst), evalueren van projecten en welke onderwerpen in de Onderweg zouden moeten komen. Daarnaast hebben we één keer in het jaar een uitje met alle leiding. Mocht je enthousiasme aangewakkerd zijn, laat dit dan weten aan Frederiek via een mail (kinderkerk@jeugdwerkpgelst.nl). Ook als je nog twijfelt of vragen hebt over de taken kun je Frederiek benaderen. We zien graag reactie(s) tegemoet!

*Namens de kinderkerk
Mirjam Knipping*

The Meeting is dé plek voor jongeren vanaf 12 jaar. Het is een plek om elkaar te ontmoeten op een ontspannen manier, maar ook om goede gesprekken te voeren en met zingeving bezig te zijn. In The Meeting is iedereen welkom, het is er altijd gezellig en je mag zijn wie je bent!

Wil jij je aanmelden bij The Meeting? Vraag het inschrijfformulier op via jjw@jeugdwerkpgelst.nl

Voor het meest actuele programma, en het programma voor de komende maanden kun je kijken op de website www.pg-elst.nl/jeugd

Zoals eerder al vermeld, The Meeting heeft een instagram account. Mocht u instagram hebben en het leuk vinden meer van de bezigheden van The

Meeting te kunnen volgen, nodigen wij u van harte uit om ons ook te volgen! [themeeting_elst](https://www.instagram.com/themeeting_elst)

CONTACTPERSONEN VOOR THE MEETING:

Lisette Brandsma	contactpersoon
	jjw@jeugdwerkpgelst.nl
vacant	voorzitter Meetingcommissie
Internet:	www.pg-elst.nl/jeugd

Nieuws jeugd

De zomer staat voor de deur, het jeugdwerk loopt op zijn eind van het seizoen. Er kwamen meer dingen tot een eind. De schoolperiode op de middelbare school bijvoorbeeld voor Uma, Eline, Mattijs, Lucas, Sophia en Rosalie zij slaagden allemaal voor hun diploma. Op de dag dat ze de uitslag hadden gekregen, verraste ik ze s 'avonds met een kort bezoekje en een mooie zonnebloem. Blijde opgeluchte gezichten met grootste plannen voor volgend jaar. Studeren, reizen maar vooral eerst vakantie houden.

Ook de studenten van de HAN Hogeschool ronden hun project bij ons in de kerk af. Dit deden ze met een geweldige BBQ en stormbaan voor de deur van de ruimte. Op school hielden zij een wervelende eindpresentatie en vertelde vol trots dat ze een geweldige tijd bij ons in de kerk hadden gehad. Ze hadden veel vrijheid gekregen en grootste dingen mogen doen. Evert en Ik waren enorm trots dit te horen. We hopen dan ook in september opnieuw een groepje studenten te mogen ontvangen.

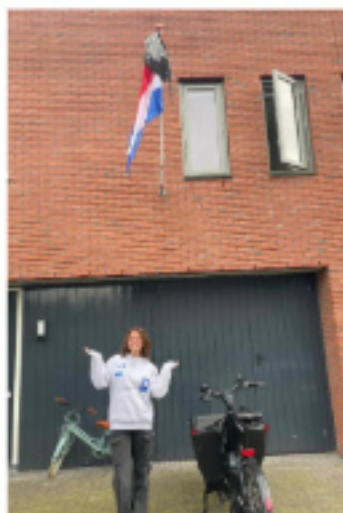
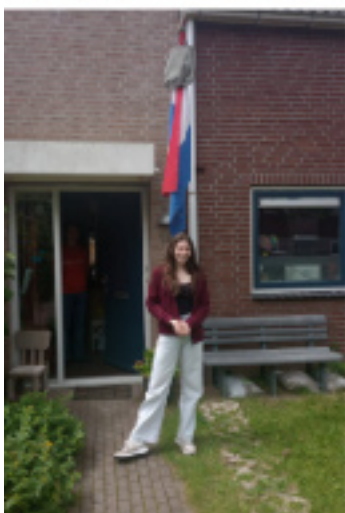
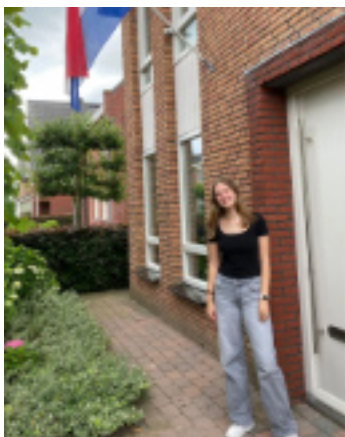

De kelder onder The Meeting heeft een flinke opruimbeurt gehad, veel projectmateriaal, voorwerpen, herinneringen en troep kwamen boven. Deze vonden hun einde in de grote container voor de deur. Sommige vonden nog een mooie nieuwe bestemming bij een vrijwilliger thuis. Iedereen die mee hielp, nogmaals bedankt.

Ik werk nog even door tot de Vierdaagse en daarna kan ik met een gerust hart vakantie gaan vieren en opladen voor een nieuw inspirerend seizoen.

Lisette Brandsma

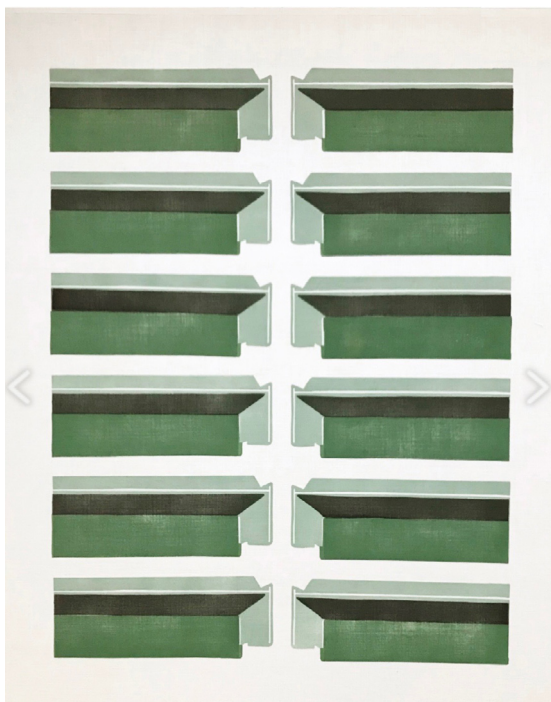
Geslaagd: Uma, Eline, Mattijs, Lucas, Sophia, Rosalie

DIVERSEN

Uit een interview met de kunstenares, Irene Companjen

Zoals veel kunstenaars sta ik altijd 'aan', ik kijk altijd om me heen of iets geschikt is om er een werk van te maken. Als ik een interessante vorm zie maak ik er een foto van. Op basis van een thema of plek kies ik een voorwerp dat dit voor mij representeert (bijvoorbeeld kerk = kerkbank). De namen van de kunstwerken duiden ook op de inspiratiebron.

Mijn ontwerpen maak ik op de computer, om er zeker van te zijn dat de afmetingen van de vormen kloppen op de ondergrond. Uit vele ontwerpen kies ik uiteindelijk een 'winnaar' die uitgevoerd mag worden.

Door het strakke digitale ontwerp fysiek uit te voeren wek ik het als het ware tot leven. Van hout maak ik grote stempels van de vormen.

De ondergrond is linnen. Omdat de stempels zo groot zijn, is het lastig ze met de hand af te drukken. Daarom span ik het linnen met afplakband op de vloer, waardoor ik de stempel meerdere keren over elkaar kan afdrukken. Dit doe ik door met mijn voeten (mijn gewicht) op de stempel te stampen. Het afdrukken moet in één keer goed gaan, wegpoetsen of uitwassen is geen optie. Elke afdruk pakt anders uit door stofgebruik, formaat, druk- en kleurintensiteit.

De werken die ik hier toon, zijn op twee manieren ontstaan:

1. Hoogdruk: de stempel wordt ingeïnk en afgedrukt.

Door het herhalen, omkeren of spiegelen van de vorm ontstaat een patroon, waardoor de functie en herkenbaarheid verdwijnen. Elke vorm en kleur druk ik met textielinkt apart af, soms enkele keren over elkaar.

2. Sjabloondruk: stempelen op de stof met een rechthoekige stempel. Door de omgeving af te dekken (met papier) ontstaat de vorm. Bij deze werken ga ik meestal uit van een abstracte vorm. Ik druk net zoveel lagen tot het werk de juiste kleur en dekking heeft.

Komt U eens in alle rust de prachtige doeken bekijken!

Expositie Grote Kerk Elst (Gld)
15 mei- 15 augustus 2024

I R E N E C O M P A N J E N

Stempeldruk op doek

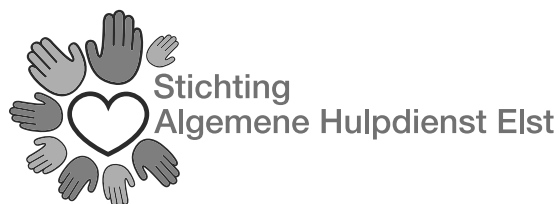
Welkom 1 juni, 6 juli en 3 augustus
van 13.30-16.30 uur &
16 juli van 8.00-12.00 uur

www.pg-elst.nl
www.irenecompanjen.com

We zijn open: zaterdag 6 juli en 3 augustus van 13.30 tot 16.30 uur en op de eerste dag van de Vierdaagse: 16 juli, 's morgens. De kunstenaar is aanwezig en vertelt u graag over haar werken.

Ook te zien, passend bij de doeken van Irene Companjen: Ronde vormen: een keuze uit keramische objecten van Aukje Spoelstra.

De Kunstcommissie

Hulp bij maaltijdvoorziening, personenvervoer, kleine klusjes in en om het huis, boodschappen en tuinonderhoud.
0481-374926 (op werkdagen van 9.00 - 10.00 uur)
info@hulpdienstelst.nl
www.hulpdienstelst.nl

meer dan 20 eeuwen
cultusplaats in Elst

Openingstijden Tempel-Kerkmuseum

Het Tempel-Kerkmuseum is geopend:

- Van 1 april tot 1 november:
elke zaterdag van 13.30-16.30 uur
- In juli en augustus ook zondag's van
13.30-16.30 uur
- Van 1 november tot 1 april:
elke 1e zaterdag van de maand van 13.30-16.30 uur

Rondleiding om 14.00 uur (€ 5,00 p.p., € 2,00 kinderen t/m 12 jaar). Romeinse Ruimte en Crypte alleen toegankelijk met rondleiding.

Voor rondleidingen buiten de openstelling kunt u een afspraak maken via de koster (niet op zondag)

Voor actuele informatie:
www.tempelkerkmuseum.nl

Wie weet meer?

In juli en augustus is het museum elke zaterdag- en zondagmiddag geopend. En natuurlijk kunt u altijd een afspraak maken voor een bezoek op een andere tijd.

bordje 1

bordje 2

Onlangs kwamen bij een opruimactie in het museum weer twee bordjes tevoorschijn, waarvan we niet veel weten. Hoe komen de bordjes in de kerk terecht? Wat is de connectie? Bij welke gelegenheid, wanneer? Zijn ze waardevol? Weet u toevallig meer van een van deze bordjes, dan komen we graag met u in contact. Wilt u ons een berichtje sturen naar tempelkerkmuseum@gmail.com? We zijn heel benieuwd!

De museumcommissie

MUZIEK

Orgelconcerten

Op 7 juli bijt Dirk Luijmes het spits af van de nieuwe reeks orgelconcerten. We gaan weer van start met de zondagse orgelconcerten: elke eerste zondag van de maand om 12.00 uur, te beginnen op 7 juli. Dirk opent de serie met een concert rond de grote Johann Sebastian Bach, van wie hij enkele monumentale werken ten gehore brengt. Maar Dirk zou Dirk niet zijn als hij niet een persoonlijke twist aan het programma zou geven. Dat doet hij zelfs letterlijk: hij speelt een eigen orgelbewerking van de

Vioolchaconne van Bach. Maar daar laat hij het niet bij, want via muziek van de bekendste zoon van Bach, Carl Philip Emanuel Bach, belandt hij bij muziek van twee bekende romantische componisten die zich door de composities van de familie Bach hebben laten inspireren: Johannes Brahms en Franz Liszt. Voor het vertolken van deze muziek wisselt hij van orgelbank en daalt hij van het Van Leeuwen orgel af naar het Walker koororgel. Zoals altijd is de toegang gratis, duurt en concert een klein uurtje en wordt u achteraf gevraagd uw waardering geldelijk te laten blijken, geheel vrijwillig uiteraard.

Op 4 augustus is het de beurt aan Gerrit Hoving, een vaste gast van de Orgelstichting. Gerrit, naast begenadigd organist ook een van 's lands 'orgelgoeroes', speelt net als Dirk ook muziek van Bach, maar doet vooral een stapje achterwaarts in de tijd: naar Jan Pieterszoon Sweelinck en Matthias Weckmann, een zeventiende-eeuwse Duitse componist. Op het koororgel maakt hij een uitstapje naar de muziek van de befaamde romantische orgelcomponist uit de negentiende eeuw Joseph Gabriel Rheinberger.

*Namens Orgelstichting Elst,
Peter de Leeuw*

**DE TORENHAAN ZEGT ER
HET ZIJNE VAN...**

WAT EEN MOOIE KERKTORENS!

Ik zie prachtige collega's

Gezocht: Torenhanen!

Onze Torenhaan is elke keer in de Onderweg zeer betrokken bij de Grote Kerk. Hij stelt steeds een vraag en denkt er het zijne van. Nu is het niet vanzelfsprekend dat er een haan op de toren van elke kerk staat. Een enkele keer is het wat anders met soms een verhaal waarom er voor deze afbeelding/voorwerp is gekozen.

Onze Torenhaan wil graag zijn collega's zien die er anders uitzien dan hijzelf. Hij is op zoek naar foto's van kerktorens, dichtbij of veraf, uit binnen- en buitenland, waarop geen hanen staan.

Doet u mee? Kijkt u ook naar kerktorens onderweg, op reis, op de fiets, al wandelend, waar dan ook?

U kunt de foto's (graag met plaatsnaam) en eventueel een korte toelichting (als een word bestandje) opsturen naar onderweg@pg-elst.nl. De deadline voor het septembernummer is 18 augustus.

De Torenhaan is zeer benieuwd!

*Namens de Torenhaan,
de redactie*

